

*Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta
Puheenjohtaja*

1.3.2021

Johan Van Overtveldt
Puheenjohtaja
Budjettivaliokunta
Bryssel

Asia: Lausunto vuoden 2022 talousarvion valmistelua koskevista yleisistä suuntaviivoista, pääluokka III – Komissio (2020/2265(BUI))

Arvoisa puheenjohtaja

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa on pyydetty antamaan edellä mainitussa menettelyssä lausunto valiokunnallenne.

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset vuoden 2022 talousarvion valmistelua koskeviin yleisiin suuntaviivoihinsa, jotka koskevat pääluokkaa III – Komissio.

Kunnioittavasti

(allek.) Juan Fernando López Aguilar

EHDOTUKSET

vuoden 2022 talousarvion valmistelua koskevista yleisistä suuntaviivoista, pääluokka III – Komissio

(2020/2265(BUI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 314 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan,
- ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046¹,
- ottaa huomioon vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta 17. joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093², parlamentin, neuvoston ja komission tässä yhteydessä hyväksymät yhteiset julistukset³ sekä asiaankuuluvat yksipuoliset julistukset⁴,
- ottaa huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16. joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen⁵,
- ottaa huomioon Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta 14. joulukuuta 2020 annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053⁶,
- ottaa huomioon Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi 14. joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/2094⁷,
- ottaa huomioon yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi 16. joulukuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU,

¹ EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.

² EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11.

³ EUVL C 444 I, 22.12.2020.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0357, liite II.

⁵ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

⁶ EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1.

⁷ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

Euratom) 2020/2092⁸,

- ottaa huomioon Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2021⁹ sekä siihen liittyvät parlamentin, neuvoston ja komission yhteiset lausumat,
- ottaa huomioon neuvoston ... antamat päätelmät varainhoitovuoden 2022 talousarviomenettelyn suuntaviivoista (00000/2021),
- ottaa huomioon työjärjestyksen 93 artiklan,
- ottaa huomioon budjettivaliokunnan mietinnön (A9-0000/2021),

Takaisin oikeille raitteille: vuoden 2022 talousarvio covid-19-kriisistä toipumista varten

1. ottaa huomioon erityisen epävarmat talousnäkymät, joiden ei odoteta elpyvän pandemiaa edeltävälle tasolle vuonna 2022, ja välttämättömän tarpeen toipua nopeasti covid-19-pandemian aiheuttamista taloudellisista ja sosiaalisista vahingoista ja katsoo, että unionin talousarviolla varainhoitovuodeksi 2022 olisi oltava entistäkin tärkeämpi tehtävä pyrittäessä varmistamaan myönteinen ja tuntuva vaikutus kansalaisten elämään, edistämään Euroopan talouden tukemista, houkuttelemaan investointeja, tukemaan työpaikkojen luomista kaikkialla unionissa *kaikkien yhdenvertaiset mahdollisuudet varmistaa* sekä helpottamaan taloudellisen, sosiaalisen, alueellisen ja sukupolvien välisen eriarvoisuuden vähentämistä;
2. aikoo siksi vahvistaa eteenpäin suuntautuvan, elpymisprosessin kannalta tärkeän talousarvion, jonka avulla unioni voi vauhdittaa investointeja ja torjua työttömyyttä, edistää digitaalista ja vihreää siirtymää, parantaa nuorten ja *erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien nuorten* tulevaisuudennäkymiä ja vastata väestöhaasteisiin sekä varmistaa turvallisen ja vauraan elinympäristön EU:n kansalaisille; pitää näitä painopisteitä olennaisena tärkeinä elpymisen jatkamiseksi ja perustan luomiseksi kestävämmälle unionille;
- 2 a. *toteaa, että elpymissuunnitelmasta jäsenvaltioille ja EU:n kansalaisille koituvien monien etujen lisäksi on aina olemassa riski, että rikolliset saavat haltuunsa työpaikkojen pelastamiseen ja Euroopan laillisen talouden tukemiseen tarkoitettuja varoja; katsoo, että EU:n talousarvioon kohdistuvien petosten, korruption, rahanpesun ja rikollisen rahoituksen torjuntaa olisi vahvistettava vuonna 2022;*

Elinvoimainen talous investointien lisäämiseksi ja työttömyyden torjumiseksi

3. muistuttaa, että pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) ovat edelleen Euroopan talouden selkäranka ja että niillä on edelleen keskeinen rooli työpaikkojen ja kasvun luomisessa; painottaa asianmukaisesti rahoitetun sisämarkkinaohjelman merkitystä, jotta voidaan parantaa pienten yritysten kilpailukykyä kehittämällä digitaalisia ja yrittäjyyteen liittyviä taitoja; korostaa myös InvestEU-ohjelman mahdollisuuksia, sillä sen avulla voidaan saada käyttöön kestäviä, innovatiivisia ja sosiaalisia investointeja ja

⁸ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

⁹ EUVL L xx,

tarjota pääomatukea kriisin koettelemille pk-yrityksille;

4. tähdentää, että investointeja tutkimukseen ja innovointiin on jatkettava, erityisesti jotta EU olisi vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen liikkeellepaneva voima; painottaa tässä mielessä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman erityisiä ansioita ja pitää olennaisen tärkeänä, että pk-yrityksille tarjotaan asianmukaista tukea tutkimukseen ja innovointiin, jotta ne voivat olla aktiivisesti mukana näissä valtavissa haasteissa;
5. tukee voimakkaasti aluepolitiikkaa, joka on EU:n talousarvion ensisijainen investointiväline ja mahdollistaa taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden toteutumisen ja on myös yksi elpymisen kulmakivistä; korostaa sen olevan tärkeä EU:n strategisten tavoitteiden, kuten työllisyyden, vihreän talouden ja innovoinnin, saavuttamisen kannalta sekä osallistavamman ja kestävämmän unionin liikkeellepaneva voima;
6. toteaa jälleen, että EU4Health-ohjelma on tärkeä ja tarjoaa mahdollisuuksia, sillä uudessa monivuotisessa rahoituskehityksessä siitä tuli suurin terveysalan ohjelma, jota EU:n talousarviosta on koskaan rahoitettu; odottaa kaikkien terveydenhuoltoalan lisäinvestointeja edistävien EU:n ohjelmien, kuten ESR+, EAKR, Horisontti Eurooppa ja Digitaalinen Eurooppa, välisten synergioiden lujittamista;

Digitaalisen siirtymän ja vihreän siirtymän haasteisiin vastaaminen

7. korostaa covid-19-kriisin jouduttaneen kiireellistä tarvetta kuroa umpeen digitaalinen kiila ja vauhdittaa Euroopan digitalisaatiota; huomauttaa, että EU:n ohjelmien väliset synergiat ovat tärkeitä, jotta voidaan luoda onnistuneet olosuhteet läpimurtoteknologioiden ja innovaatioiden markkinoille saattamisen nopeuttamiseksi; pitää Digitaalinen Eurooppa -ohjelmaa olennaisen tärkeänä Euroopan kilpailukykyyn parantamiseksi globaalissa digitaalitaloudessa ja teknologisen riippumattomuuden saavuttamiseksi; odottaa, että tällä ohjelmalla lisätään investointeja EU:n suurteholaskentaan, tekoälyyn, kyberturvallisuuteen ja edistyneen digitaalisen osaamisen edistämiseen koko taloudessa ja yhteiskunnassa; *korostaa tässä yhteydessä, että kaikissa kehitettävissä tai käyttöön otetuissa algoritmeissa ja sovelluksissa on kunnioitettava perusoikeuskirjassa esitettyjä perusoikeuksia, mukaan lukien oikeus yksityisyyteen ja syrjimättömyyteen;*
8. korostaa EU:n talousarvion keskeistä roolia, kun varmistetaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman menestyksenkäs täytäntöönpano ja oikeudenmukainen siirtymä kestävämpään ja palautumiskykyisempään talouteen; korostaa erityisesti tarvetta varmistaa, että uutta kasvustrategiaa tuetaan riittävin resurssein, jotta unioni voi täyttää sitoumuksensa ja samalla varmistaa, ettei ketään jätetä jälkeen, ja aikoo seurata tiiviisti strategian täytäntöönpanoa vuoden 2022 talousarviossa; korostaa tässä yhteydessä, että EU:n nykyaikainen ja kestävä infrastruktuuri on keskeinen tekijä kilpailukykyyn palauttamisessa ja EU:n strategisen riippumattomuuden kehittämisessä; tunnustaa näin ollen Verkkojen Eurooppa -välineen ja EU:n avaruusohjelmien lisäarvon;

Parempien tulevaisuudennäkymien tarjoaminen nuorille ja väestöhaasteisiin vastaaminen

9. korostaa, että kuten vuoden 2008 finanssikriisin jälkimainingeissa tapahtui, covid-19-kriisin seuraukset koettelevat jälleen erityisesti nuoria ja *etenkin haavoittuvassa*

asemassa olevia nuoria; korostaa siksi, että kaikki rahoitusmahdollisuudet olisi tutkittava täysimääräisesti, jotta voidaan turvata nuorten pääsy työmarkkinoille ja heidän tulevaisuudennäkymänsä;

10. korostaa, että unioni ei kykene kestäväan elpymiseen ilman nuoriaan; huomauttaa tässä yhteydessä, että on äärimmäisen tärkeää lisätä rahoitusta Erasmus+ -ohjelman kaltaisille unionin ohjelmille, jotka ovat kiistatta onnistuneet laajentamaan koulutus- ja työllistymismahdollisuuksia koko unionissa; painottaa tämän ohjelman mahdollisuuksia edistää huippuosaamista, innovointia ja yrittäjyyttä osallistavalla tavalla;
11. korostaa, että on löydettävä kestäviä ja pitkän aikavälin ratkaisuja rakenteellisten väestöhaasteiden torjumiseksi menestyksekkäästi ja aivovuodon vähentämiseksi EU:n maaseudulla, syrjäisillä alueilla ja vähemmän kehittyneillä alueilla; tähdentää, että tarvitaan rahoitusta, jolla kohennetaan väestökadosta kärsivien alueiden tilannetta ja tarjotaan Euroopan ikääntyvälle väestölle asianmukaista tukea terveydenhuollon, liikkuvuuden ja julkisten palvelujen saatavuuden alalla; korostaa, että on luotava asianmukaiset rakenteet, joiden avulla voidaan tutkia suuntauksia ja ehdottaa toimenpiteitä, joilla väestörakenteen muutokseen voitaisiin asianmukaisesti puuttua;

Ulkorajavalvonta ja muuttovirtojen hallinta, kansainvälisen suojelun tarjoaminen ja turvallisen ja vauraan ympäristön varmistaminen kaikille

12. katsoo, että *ihmisten perusoikeudet*, talouskasvu ja vauraus, sisäinen turvallisuus, EU:n *ulkorajavalvonta*, Schengen-alueen moitteeton toiminta ja EU:n sisäinen liikkumisvapaus liittyvät erottamattomasti toisiinsa; *pitää kiinni siitä, että ulkorajojen tehokkaassa valvonnassa on noudatettava unionin oikeutta ja kansainvälistä oikeutta ja erityisesti oikeutta turvapaikkaan ja palauttamiskiellon periaatetta; muistuttaa, että on kiireellisesti otettava käyttöön riippumattomia valvontamekanismeja, joilla ehkäistään perusoikeuksien loukkauksia ulkorajoilla; panee merkille Euroopan raja- ja merivartioston (Frontex) tärkeän roolin ja sen hiljattain vahvistetun toimivallan; panee lisäksi merkille OLAFin ja Euroopan oikeusasiamiehen käynnistämät Frontexia koskevat tutkimukset sekä parlamentin päätöksen perustaa LIBE-valiokuntaan työryhmä valvomaan ja tutkimaan Frontexin hallintoa ja toimintaa; korostaa, että Frontexille osoitettujen talousarviomäärärahojen lisäämisen yhteydessä on lisättävä vastaavasti vastuuvollisuutta ja avoimuutta ja että niiden ehtona on viraston sitoutuminen unionin lainsäädäntöön; korostaa, että Frontexin vuoden 2022 talousarviomäärärahojen on heijastettava näitä näkökohtia; korostaa, että Schengen-alueen yhdentymistä on jatkettava objektiivisten kriteerien pohjalta ja että on palautettava vapaa liikkuvuus ja poistettava sisäraajatarkastukset; korostaa, että on tärkeää, että unioni panostaa voimakkaasti sisäiseen turvallisuuteen, jotta voidaan varmistaa, että unionin lainvalvonnassa ja oikeudellisessa reagoinnissa rajatylittäviin rikollisiin uhkiin toimitaan johdonmukaisesti ja noudatetaan perusoikeuksia ja että edistetään tietojenvaihtoa;*
- 12 a. *pane merkille, että monivuotisessa rahoituskehyksessä 2021–2027 myönnetään muuttoliike-, turvapaikka- ja kotouttamispolitiikkojen täytäntöönpanoa varten enemmän määrärahoja kuin aiempina vuosina; kehottaa laatimaan tehokkaita kansallisia ja unionin ohjelmia, joilla vahvistetaan Euroopan yhteistä turvapaikkajärjestelmää, edistetään laillista muuttoliikettä ja kotouttamista, mukaan lukien turvalliset ja lailliset*

maahantuloväylät, torjutaan ihmiskauppaa ja kannustetaan henkilöiden ihmisarvoiseen paluuseen ja vapaaehtoiseen paluuseen; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota varmistamaan vankan rahoituksen, jotta voidaan taata pakolaisten, maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden asianmukainen vastaanotto ja rekisteröinti, turvapaikkahakemusten nopea käsittely ja muuttajien, turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten tehokas kotouttaminen; panee merkille, että ylitykset EU:n ulkorajoilla ovat vähentyneet 13 prosenttia vuoteen 2020 verrattuna muun muassa pandemian vuoksi, kun taas vireillä olevien turvapaikkahakemusten määrä, 876 200 tapausta marraskuussa 2020, on edelleen hyvin suuri, mikä edellyttää lisätoimia vireillä olevien turvapaikkahakemusten määrän vähentämiseksi; korostaa muuttoreittien ja erityisesti Atlantin reitin muuttumista siten, että Kanariansaarille saapuneiden määrä kasvoi 889 prosenttia vuonna 2020; pyytää tehostamaan toimia niiden jäsenvaltioiden auttamiseksi, joihin muuttajia ja turvapaikanhakijoita on keskittynyt, kuten Kreikka, Italia, Malta, Espanja ja Kypros, ja kehottaa komissiota osoittamaan lisää resursseja solidaarisuuden ja oikeudenmukaisen vastuunjaon varmistamiseksi jäsenvaltioiden kesken; on erittäin huolissaan Välimerellä jatkuvasta ihmishenkien menetyksestä, koska etsintä- ja pelastusvalmiuksia ei ole; katsoo, että etsintä- ja pelastustoiminta on valtion vastuulla, eikä sitä voida jättää ainoastaan valtiosta riippumattomien toimijoiden vastuulle; kehottaa komissiota perustamaan kiireesti rahaston tukemaan EU:n etsintä- ja pelastusoperaation perustamista Välimerelle; kehottaa osoittamaan lisää resursseja etsintään ja pelastamiseen, jotta voidaan välttää traagiset ihmishenkien menetykset merellä; korostaa jälleen kerran, että talousarviomäärärahat on jaettava yksityiskohtaisesti siten, että maahanmuutto- ja turvapaikka-asioiden alalla varmistetaan erityistavoitteita koskevat budjettikohdat;

13. korostaa, että kaikille perusoikeuksien, turvapaikka-asioiden, turvallisuuden, oikeuden ja yhdenmetyksen rajaturvallisuuden alalla toimiville virastoille ja elimille on annettava riittävästi rahoitusta, henkilöstöä ja henkilöstön koulutusta, jotta ne voivat täyttää lisääntyneet tehtävänsä siten, että turvataan ihmisten perusoikeuksien suojeleminen erityisesti niiden operaatioissa;
14. katsoo, että EU:n on lisättävä toimiaan torjuakseen turvallisuusuhkia, kuten terrorismia, radikalisoitumista, väkivaltaisia ääri liikkeitä, salakuljetusta, huumekauppaa tai kyberrikollisuutta sekä hybridiuhkia Euroopassa; katsoo, että määrärahojen kohdentamisessa olisi otettava huomioon uhkien muuttuva luonne, kuten äärioikeistolaisien ääri liikkeiden lisääntyminen, sekä puuttuttava perimmäisiin syihin ja koordinoitava tällaisia ohjelmia paremmin EU:n tasolla; suhtautuu myönteisesti komission 24. heinäkuuta 2020 esittämään turvallisuusunionistrategiaan ja kehottaa myöntämään sen toimintasuunnitelmille riittävän rahoituksen; toteaa, että pandemia on johtanut uusiin rikollisiin haasteisiin;
- 14 a. korostaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen liittyvien EU:n laaja-alaisen tietojärjestelmien (EES, ETIAS, ECRIS-TCN, Eurodac, VIS, SIS) asianmukaisen täytäntöönpanon ja operatiivisen hallinnoinnin merkitystä;
15. korostaa, että on EU:n tehtävä varmistaa, että sillä on riittävät resurssit puuttua kriisin geopoliittisiin seurauksiin ja varmistaa turvallinen ja vakaa globaali toimintaympäristö;

Demokratian, oikeusvaltion ja perusoikeuksien edistäminen

- 15 a. ilmaisee syvän huolensa oikeusvaltioperiaatteen, demokratian ja perusoikeuksien merkittävästä heikkenemisestä joissakin jäsenvaltioissa, mukaan lukien oikeuslaitoksen riippumattomuus, vallanjako, korruption torjunta sekä taiteellinen, akateeminen ja tiedotusvälineiden vapaus; kehottaa siksi lisäämään huomattavasti näiden peruseriaatteiden suojeluun tarkoitettua rahoitusta; pitää tässä yhteydessä myönteisenä demokratiaa koskevaa toimintasuunnitelmaa; on tyytyväinen perusoikeusviraston jatkuvaan kattavaan työhön, joka koskee jäsenvaltioiden lainsäädäntöä ja käytäntöjä näillä aloilla; katsoo, että talousarviomäärärahoissa olisi otettava huomioon tarve varmistaa tuki kansalaisyhteiskunnan osallistumiselle julkiseen keskusteluun ja päätöksentekoon erityisesti Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin aikana ja niissä olisi myös otettava huomioon tarve seurata perusoikeuksien loukkauksia ja varmistaa toimittajien, taiteilijoiden, opettajien ja tutkijoiden turvallisuus;
- 15 b. muistuttaa, että riippumaton tutkiva journalismi on olennainen osa toimivaa demokratiaa, sillä se tarjoaa laadukasta tosiasioihin perustuvaa tietoa, torjuu disinformaatiota, parantaa kansalaisten tietoisuutta ja paljastaa väärinkäytöksiä tai rikoksia; korostaa, että journalismiin kohdistuu kaikkialla Euroopassa vakavia haasteita, erityisesti taloudellisten resurssien puute, mikä uhkaa sen riippumattomuutta tai selviytymistä; kehottaa perustamaan tätä alaa koskevia kunnianhimoisia rahoitusohjelmia EU:n talousarvioon;
- 15 c. korostaa, että uusi kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelma on strategisesti tärkeä vahvistettaessa demokratiaa, tasa-arvoa ja oikeusvaltioperiaatetta EU:ssa sekä unionin kansalaisuutta; panee merkille, että siihen sisältyy unionin arvoja koskeva uusi lohko, joka tarjoaisi taloudellista tukea kansalaisyhteiskunnan järjestöille, jotka toimivat paikallisella, alueellisella ja kansainvälisellä tasolla oikeuksien edistämiseksi, mikä vahvistaisi myös unionin arvojen suojelua ja edistämistä ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamista sekä edistäisi demokraattista vuoropuhelua, avoimuutta ja hyvää hallintotapaa myös tapauksissa, joissa kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuudet kaventuvat; pitää lisäksi tärkeänä, että rahoitetaan sukupuolten tasa-arvon parempaa edistämistä, sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumista ja naisten oikeuksien edistämistä, mukaan lukien seksuaali- ja lisääntymisterveyttä koskevat oikeudet ja hlbtq-oikeudet kaikissa jäsenvaltioissa; muistuttaa myös, että oikeusalan ohjelmaan sisältyy erityinen tavoite, jonka tarkoituksena on tukea ja edistää oikeusalan koulutusta yhteisen oikeus-, tuomioistuin- ja oikeusvaltiokulttuurin edistämiseksi; muistuttaa lisäksi, että oikeusalan koulutuksen olisi myös osaltaan lisättävä tietoisuutta syrjinnästä ja rikosoikeudellisten järjestelmien digitalisoinnin vaikutuksista perusoikeuksiin; vaatii, että näiden ohjelmien rahoitus käytetään tasaisesti monivuotisen rahoituskehityksen aikana, ja vaatii, että vuotuiset varat käytetään kokonaisuudessaan edellä mainittuihin erityistavoitteisiin;

Vuoden 2022 talousarvion erityiset ja monialaiset kysymykset

16. odottaa, että ennen vuoden 2022 talousarvion hyväksymistä otetaan käyttöön monivuotista rahoituskehystä koskevan paketin koko potentiaali, ja aikoo seurata tiiviisti aikaansaadun sopimuksen kaikkien osatekijöiden täytäntöönpanoa; vahvistaa pitävänsä tärkeänä oikeusvaltioperiaatetta koskevaa toimivaa ehdollisuusmekanismia, joka vastaa täysin hiljattain hyväksytyä ja 1. tammikuuta 2021 voimaan tullutta

asetusta yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi, ja sen nopeaa täytäntöönpanoa; muistuttaa, että vuosi 2022 on ensimmäinen vuosi, jolloin sovelletaan monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen 5 artiklan mukaisia ohjelmakohtaisia mukautuksia, jotka koskevat muun muassa uudesta sakkoon perustuvasta mekanismista rahoitettavien EU:n lippulaivaohjelmien määrärahoja;

17. korostaa, että vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehysten myöhäisen hyväksymisen seurauksena Erasmus+ -ohjelman ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kaltaisten EU:n lippulaivaohjelmien käynnistäminen sekä vihreän kehityksen ohjelman ja digitalisointistrategioiden rahoitus viivästyivät merkittävästi; edellyttää näin ollen, että kaikin mahdollisin toimin varmistetaan, että kaikki uudet EU:n ohjelmat ovat täysin toimintakykyisiä vuonna 2022, ja *korostaa tarvetta varmistaa, että mikään EU:n ohjelma ei mahdollista laajamittaista valvontaa ja syrjiviä käytäntöjä*; palauttaa tässä yhteydessä mieliin vuoden 2021 talousarviota koskeviin yhteisiin päätelmiin sisältyneen parlamentin, neuvoston ja komission yhteisen lausuman covid-19-kriisin vaikutuksiin puuttumisesta ja toteaa, että siinä kiinnitetään erityistä huomiota kriisin eniten koettelemiin talouden aloihin, kuten pk-yrityksiin, matkailualaan ja majoitus- ja ravitsemisalaan, sekä ihmisiin, joihin kriisi vaikuttaa eniten;
18. odottaa lisäksi, että vuoden 2022 talousarvioon otetaan riittävästi maksumäärärahoja sekä uusiin ohjelmiin että aikaisempien ohjelmien loppuun saattamiseen, erityisesti kun otetaan huomioon koheesioalan odotettua suuremmat maksutarpeet, ja että varmistetaan, että unionin talousarvio tarjoaa tarvittavan taloudellisen kannustimen;
19. tähdentää, että Euroopan unionin elpymisväline vahvistaa unionin talousarviota merkittävästi vuonna 2022, sillä vähintään 60 prosenttia sen kokonaismäärärahoista sidotaan eri ohjelmissa kyseisen vuoden loppuun mennessä; on kuitenkin huolissaan tämän välineen mukaisten lainanotto- ja lainanantotoimenpiteiden käynnistymisen viivästyisestä, koska uusi omia varoja koskeva päätös, jonka mukaisesti nämä toimenpiteet hyväksytään, ei ole vielä voimassa; kehottaa siksi jäsenvaltioita nopeuttamaan entisestään omia varoja koskevan uuden päätöksen ratifiointiprosessia, jotta elpymisen oikea-aikainen vaikutus ei vaarannu;
20. korostaa, että unionin vuoden 2022 talousarvio muodostaa sillan uusien omien varojen käyttöönottoa koskevan etenemissuunnitelman ensimmäisen ja toisen vaiheen välillä; huomauttaa tässä mielessä, että täytäntöönpanon on oltava sujuvaa, jotta uudet omat varat kattavat vähintään elpymisvälineen takaisinmaksuun liittyvät menot;
- 20 a. *on erittäin huolissaan siitä, että joillekin oikeus- ja sisäasioiden alalla toimiville EU:n virastoille ja elimille ei ole osoitettu riittävästi resursseja, mikä vaikuttaa niiden kykyyn noudattaa toimeksiantoaan täysimääräisesti; muistuttaa näiden virastojen ja elinten lisääntyneistä tehtävistä; vaatii asianmukaista rahoitusta ja henkilöstöä oikeus- ja sisäasioiden alalla toimiville EU:n virastoille ja elimille; huomauttaa, että monet näistä virastoista ja elimistä saattavat vuonna 2022 tarvita lisää rahoitusta ja asianmukaisiin palvelukseenottoluokkiin kuuluvaa henkilöstöä, jotta ne voivat täyttää tehtävänsä; kehottaa jälleen lisätoimiin, joilla parannetaan lainvalvontaviranomaisten koulutusta, jotta ne voivat hoitaa tehtävänsä tehokkaasti, sekä koulutusta rasismin ja syrjinnän torjuntastrategioista, sekä torjutaan, havaitaan ja kielletään rotuun ja etniseen alkuperään perustuva profilointi ja väkivalta; korostaa kuitenkin, että oikeus- ja*

sisäasioiden alan virastojen tehokas, avoin ja sukupuolinäkökulmasta tasapainoinen hallinnointi on ennakkoedellytys rahoituksen lisäämiselle, mukaan luettuna erityisesti perusoikeuksien täysimääräinen kunnioittaminen, ja että kaikkien oikeus- ja sisäasioiden alan virastojen on noudatettava EU:n ja kansainvälistä oikeutta ja otettava huomioon EU:n arvot työssään;

21. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle.